

DE TANK

ORGAAN van de TWENOT
postbus 357
8000 AJ zwolle

26.
(oktober 1980)

DE TANK. 26. (oktober 1980)

Opgaan van de

TWEEDE NEDERLANDSE ORGANISATIE van TANKHOBBYISTEN.

postbus 357
8000 AJ zwolle

jaarabonnement: f10,- (6 nummers)

betalingen: gironummer t.n.v.
l.j.van der velden te zwolle

INHOUDSOPGAVE.

Inleiding.....	2
Bijeenkomst te Zwolle.....	2
Ledenlijst.....	3
Special: de Sherman Tank II.....	4

Afbeelding frontpagina: M4 (105mm)

2.

INLEIDING.

- Deze keer het tweede en laatste deel van de Sherman-Special.
- De nieuwe lijst (nr.2) van modelbouwzaken is bij deze "TANK" toegevoegd. Ondanks de verlengde lijst hopen wij deze verder uit te breiden.
- Op het fotoblad bij de "TANK" 27 kunnen nog foto's van de leden geplaatst worden. Graag uw naam en adres op de achterzijde van de foto, en plaatse waar het plaatje is geschoten.
Sluitingsdatum 1 oktober a.s.

BIJEEENKOMST te ZWOLLE.

Op zaterdag 8 november 1980 zal ten huize van Guus Ebeling, [REDACTED], de eerstvolgende bijeenkomst gehouden worden, aanvang: 13.30 uur.

Programma:

- 13.30 Opening
- 14.00 Vergadering over TWENOT-zaken
- 14.30 Lotenverkoop
- 14.45 Filmvertoning (super 8) met o.a. Leopard2
- 15.15 Ruilbeurs van modellen, dozen, boeken.
- 16.00 Thema: Porsche-Tiger en Ferdinand/Elefant m.b.v. diavoorstelling met vele unieke plaatjes van oa. 't testen der voertuigen.
- 17.00 Verloting (bouwdozen, boeken, etc.)
- 17.30 Sluiting van de Bijeenkomst.

-Zij die zich al opgegeven hebben op een andere wijze dan het strookje, behoeven dit niet meer op te sturen. (Overigens: wie het wél opstuurt: gaarne vóór 15 oktober a.s.)

-De bezoekers aan de bijeenkomst ontvangen begin november een: -routebeschrijving en
-een lijst van punten die in het vergadergedeelte aan de orde zullen komen;

heeft u zèlf nog punten voor deze lijst, laat het ons dan weten!

-Voor de verloting kunnen we zoals gebruikelijk wel wat gebruiken!

-De Ruilbeurs is een nieuw aspect: misschien kunt u op deze wijze aan een voor u uniek doosje of boek komen!

LEDENLIJST.

Verhuizingen:

206-0579 Theo Heynen naar:

113-0876 A.F.M. Melenhorst naar:

165-0578 Hans Buurman naar:

Geen lid meer is: C.G. van Rossum te Utrecht
(187-0279)

De bewapening.

door Rob Evers.

Aanvankelijk was de Sherman uitgerust met een 75mm kanon type M3, waarvoor bij alle types een munitie-voorraad van 97 granaten aanwezig was. Bij de M4/A1 die een kleinere rompinhoud had vanwege de gegoten constructie, bedroeg deze voorraad 90 granaten.

Daarnaast beschikte de bemanning over 2x.30 mitrailleurs, één boeg en één coaxiaal. Bovenop de toren stond meestal een lua-mitrailleur van het kaliber .50.

In de toren ingebouwd was een 2inch mortier voor het verschieten van rookgranaten, waarvoor een munitievoorraad van 12 stuks aanwezig was.

Voor alle types (incl. M4/A1) was de munitie-voorraad voor de mitrailleurs hetzelfde: 300x .50 patronen, en 4750 patronen voor beide .30 mitrailleurs.

Voor persoonlijke verdediging bevond zich in de tank nog een .45 cal. Thompson sub-machine-gun (populaire naam: Tommy-gun) met 600 patronen en tenslotte een 12-tal handgranaten, onderverdeeld in rook-, scherf-, aanval- en brandgranaten.

Van de Sherman werd ook een houwitzer-uitvoering geproduceerd, zowel op M4, als op M4/A3-basis. Al deze types hadden het 47° front, terwijl van beide VVSS zowel als HVSS-loopwerken bekend zijn.

De bewapening bestond uit een 105mm houwitzer type M4 L/25. De munitievoorraad was bij deze tanks als volgt: 66 granaten 105mm

4000 patronen .30

600 patronen .50

Ook de gun-mount voor de houwitzer verschilt enigszins van de gebruikelijke M34/A1-types. Hij maakt een wat meer gedrongen indruk. Opvallend zijn de 4 zware bouten rondom de opening in het schietgatpantser, waardoor het kanon naar buiten steekt.

Wanneer tijdens de oorlog blijkt, dat het 75mm kanon te kort schiet tegenover Duitse tanks, wordt een 76mm kanon geplaatst.

Aanvankelijk wordt dit kanon geplaatst in de oude toren, doch alleen voor experimentele doeleinden. Het 76mm kanon is langer, en ook zwaarder. Al gauw blijkt een geheel nieuwe toren nodig te zijn en die komt er dan ook! De T23-toren, die hieronder staat afgebeeld.

Van de 76mm-kanonnen zijn verscheidene types gebruikt:

Het 76mm kanon: M1/A1, zonder mondingsrem;

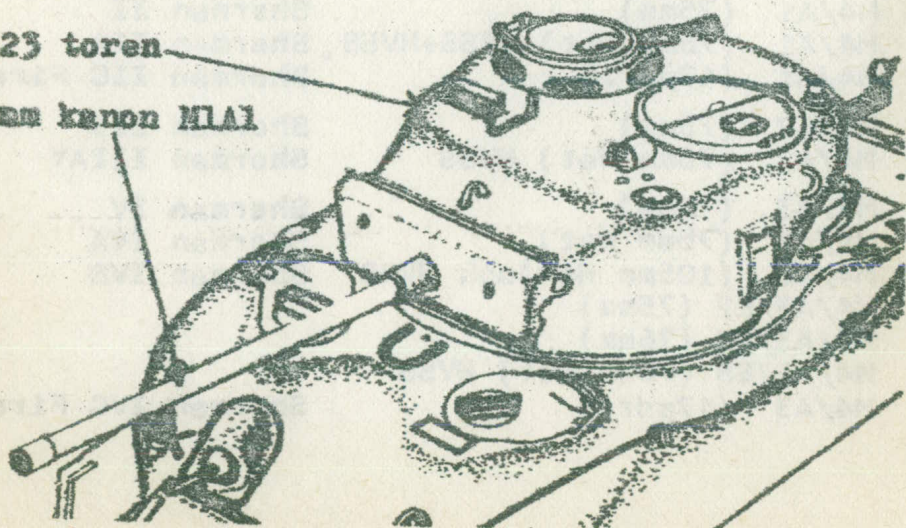
:M1/A2,

:M1/A-1C }

beide voorzien van een mondingsrem.

T-23 toren

76mm kanon M1A1

6.

Bij latere Sherman uitvoeringen wordt ook de munitieopslag verbeterd. De granaten worden in met water gevulde rekken ondergebracht. Een wijze van opbergen, die met de term 'wet stowage' wordt aangeduid. Achter de registratie van dat betreffende tank-type verschijnt dan de afkorting 'Wet'.

Wanneer ook bij de Britten blijkt, dat het 75mm-kanon van de Sherman ontoereikend is, tegenover de Duitse tanks, verschijnt al spoedig, eerst in kleine aantallen, een Sherman die bewapend is met een 17pounder kanon. Deze uitvoering, waarvan 4 types bekend zijn, staat over het algemeen bekend als de 'Firefly'.

Hieronder volgt een overzicht van de Sherman-types met een Engelse benaming:

M4 (75mm)	Sherman I
M4 (76mm Wet)	Sherman IA
M4 (105mm How)	Sherman IB
M4 (105mm How) HVSS	Sherman IBY
M4 (samengestelde romp en 17 pdr.kanon)	Sherman Hybrid I (Hybrid=bastaard)
M4/A1 (75mm)	Sherman II
M4/A1 (76mm Wet) VVSS+HVSS	Sherman IIA
M4/A1 (17pdr.)	Sherman IIC Firefly
M4/A2 (75mm)	Sherman III
M4/A2 (76mm Wet) HVSS	Sherman IIIAY
M4/A3 (75mm)	Sherman IV
M4/A3 (76mm Wet)	Sherman IVA
M4/A3 (105mm How)ook HVSS	Sherman IVB
M4/A3/E2 (75mm)	
M4/A3/E2 (76mm)	
M4/A3/EB (76mm Wet) HVSS	
M4/A3 (17pdr.)	Sherman IVC Firefly

M4/A4 (75mm)	Sherman V
M4/A4 (17pdr.)	Sherman VC Firefly
M4/A6 (75mm)	Sherman VII.

Van twee in deze rij genoemde tanks moet nog wat meer vermeld worden.

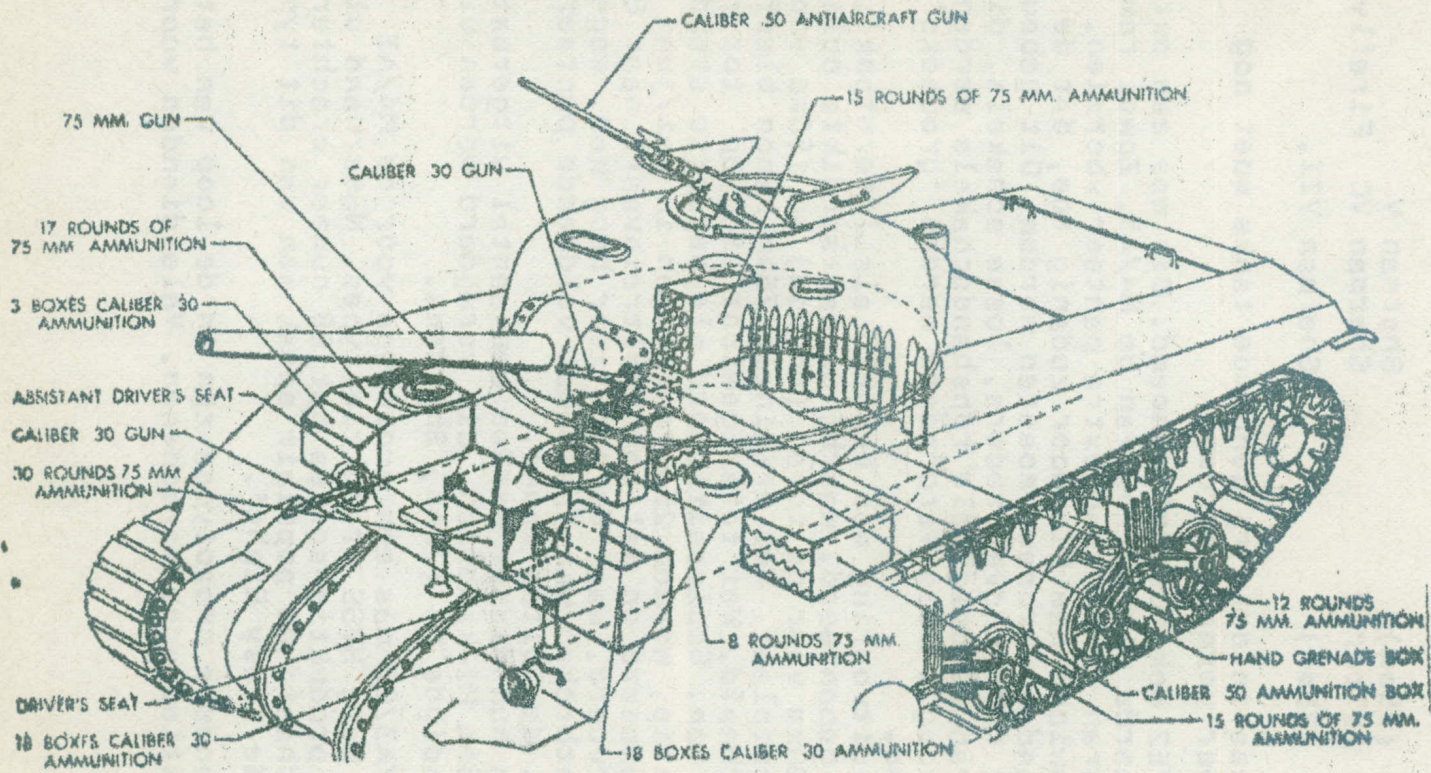
M4/A3/E2 ook 'Jumbo' genoemd. Dit was een extra verzwaarde uitvoering van de M4/A3. Zowel romp als toren werden van extra pantser voorzien. Het gewicht nam hierdoor zodanig toe, dat de rupsbanden verbreed moesten worden. Dit gebeurde met rupsbandverbreeders, losse achakels, die opzij van de originele rupsbandschakels werden toegevoegd. Deze verbreeders werden 'grousers' genoemd.

De E2-uitvoering was bedoeld als 'stormtank', zwaar gepantserd, waarbij de pantserdikte opliep tot 100mm voor de toren (rondom) en 150mm voor de frontplaat. Het originele 75mm kanon bleef gehandhaafd. Het totaalgewicht liep op tot rond de 40 ton. Geclassificeerd als beperkte standaardproductie, werden 254 voertuigen in mei/juni 1944 geproduceerd en met een sneltreinvaart naar Europa vervoerd, waar de nood zeer hoog was, wegens het ontbreken van tanks met voldoende pantsering t.o.v. de Duitse tanks.

Tijdens hun dienst werden een aantal uitgerust met 76mm M1-kanonnen, die verwijderd werden uit beschadigde M4 (75mm) Shermans.

De M4/A3/E8 was een prototype voor de M4/A3 (76mm Wet) HVSS produktie-types. Naderhand bleef in de produktie-series het E8 nummer erachter gehandhaafd en populair sprak men van dit type over de 'Easy Eight'.

Vele andere prototypes zijn in de loop van het produktieproces verschenen. Vele dienden voor

het testen van nieuwe loopwerkvormen of andere motoren, of onderdelen daarvan. Het zou te ver voeren daarvan in dit artikel een opsomming te geven, doch wie de in het begin aangehaalde boeken erop naslaat kan er vele van in terug vinden.

Zowel de Engelsen als de Amerikanen hebben de M4 als basis gebruikt voor talloze types van bijzondere uitvoeringen. Om een indruk van de mogelijkheden op te noemen, volgt het onderstaande rijtje.

- Bergingstanks: ARV's, Barv, en M32-series.
 Mijnenruimers: Crabs, Scorpions, Centipede etc.
 Dozers: Dok mijnendozers vallen hieronder.
 Vlammenwerpers: Crocodile, Salamander, Badger, POA Ronson, Scorpion en vele andere.
 Raketlanceer-installaties: Als toegevoegde bewapening zoals de 'Calliope' T34 en de T40 ('Whiz Bang') als vervangende bewapening voor het kanon, zoals de T105 en de T76.
 Amfibische tanks als de Britse DD (=Duplex Drive) met opvouwbare canvas drijfkuip en een schroef voor voortstuwing.
 SP guns en luchtdoel: de vernietigingstank T31 met een 105mm houwitser en twee 7.2 inch terugstootloze vuurmonden, en de luchtdoel-tank T52.
 Personeelscarriers: Sherman Kangaroo.
 ARK-tanks, met op- en afritten, zoals de Twaby en de Octopus.
 Takkendragers, als de Fascine-carrier.
 Artillerie-tractors, als de M34 Prime Mover en de Sherman Gun Tower.
 Commando en verbindings tanks als de Sherman OP en de Sherman Rear Link.
 Tenslotte was er ook nog een brandbestrijdingstank, met bluskanon en dozerblad, voor gebruik op een vliegveld, bestaan.

De Sherman in de modelbouw.

Ook als model is de Sherman in talloze uitvoeringen, merken en schalen verkrijgbaar. Hieronder een overzicht, voorzover mij bekend en wijzigingen voorbehouden.

Revell, bracht in zijn oude militaire serie een Sherman tank uit. Dit was een HVSS onderstel met een M4/A1 romp, waarin zich een M4/A3-motordek bevond. De toren was van het oude model met 75mm kanon in een M34/A1 gun mount. De toren had een ladersluik en een van periscopen voorziene commandocupola. De schaal was 1/40 en het model klopte niet alleen met de werkelijkheid, doch liet verder ook veel te wensen over. Thans vervallen.

Aurora, bracht in 1/48 de M4/A3/E8 uit als een niet onaardig modelletje, dat voor de toenmalige prijs van rond de f6,- een redelijk ding was. Thans vervallen, doch in sommige winkels in de uitverkoop mogelijk nog verkrijgbaar.

Monogram, brengt 2 Sherman-dozen, waar nog al wat mee scheef zit. De eerste is een M4, zeer vroeg produktie-model. Hij heeft vision-slots, 3-stuks neus, M34 gun mount en M3-type bogies. Het zou theoretisch de M4 produktieserie kunnen zijn, die verscheen na de allereerste serie met daarin nog 2 vastgezette boegmitrailleurs. De "Hedge Hog"-voorziening die Monogram erbij doet is nonsens. Deze voorziening verscheen pas in Normandië in 1944 en toen waren deze zeer vroege produktie-types niet meer in gebruik. Hetzelfde geldt voor hun tweede Sherman-doos. Uit oogpunt van dezelfde onderdelen (met uitzondering van een M34/A1 gun mount) is dit

een zeer vroege M4/A1 Sherman. Voor de bijgevoegde T34 Calliope voorziening die erbij is gedaan in de bouwdoos kan op dezelfde gronden als bij de 'Hedge-Hog' het woord nonsens worden gebruikt.

Overigens lenen beide modellen zich goed voor conversiewerk. Beide hebben de oude toren met oude commandocupola met 2 halve luiken en zonder het ovale ladersluik.

De schaal is 1/32.

Tamiya Mokei, brengt verscheidene Shermans uit. Om te beginnen de M4 HVSS 105mm houwitser, in schaal 1/16 als radiografisch bestuurbaar model.

Tevens heeft Tamiya in 1/34 een model van de M4/A3/ES, een redelijk model, waar nog wel wat aan te verepijkeren is.

In zijn oudere 1/35 militaire serie (nu vervallen) had Tamiya de voorloper van deze bouwdoos, de M4/A3 76mm VVSS, die bepaald slecht genoemd kon worden.

Italserei, brengt in de 1/35 een schitterende bouwdoos van de M4/A1 76mm Wet VVSS uit. Tot nu toe zeker de beste Sherman-bouwdoos mij bekend. Sinds kort ook in 1/35 de M32/B1 bergingstank, gebaseerd op de Sherman-bouwdoos.

Bandai, bracht in zijn 1/48 een aantal goede bouwdoosjes van Sherman-tanks. Helaas is deze serie gestopt, maar hier en daar zijn ze nog wel in een winkel te vinden. De volgende 5 types kwamen uit:

M4/A1 75mm VVSS

M4/A1 76mm Wet VVSS

M4/A3 75mm VVSS

M4/A3 76mm Wet VVSS

M4/A3 105mm How VVSS

12.

Nichimo, heeft in 1/35 een M4/A1 75mm VVSS-vroeg produktiemodel gehad, met een 1-stuks neus en M34 gun mount. Het was een goed model en het is mij niet bekend of deze nog leverbaar is.

Hasegawa, heeft in de 1/72 series een M4/A3/E8. Ik heb hem niet gebouwd, doch afgaande op de kwaliteit en getrouwheid van andere 1/72 doosjes van dit merk, lijkt 't me een goed model toe.

Heel vroeger bracht Hasegawa ook de eerder bij Revell besproken 1/40 M4/A1 uit. Dit was een dusdanig bedroevende doos dat elk verder commentaar erop verspilde energie is.

ROCO, dezelfde Revell M4/A1 werd door ROCO minitanks in het klein uitgegeven. Voor commentaar: zie Revell.

In zijn latere serie kwam ROCO met een M4 75mm vroeg-produktie-model. Een heel aardig dingetje.

Airfix, brengt in de 1/76 hetzelfde tankje uit als hierboven van ROCO, een vroege M4 dus. Redelijk modelletje.

Nitto, in 1/76 een M4/A1 75mm VVSS, die ik alleen uit catalogi ken. Geen commentaar dus.

ESCI, brengt hetzelfde modelletje als Nitto in 1/72. Ken ik ook niet, maar als het een echt ESCI-doosje is, zal de uitvoering toch wel wat te wensen overlaten.

Fujimi, tenslotte, brengt de M4/A3 105mm Houw. HVSS in verscheidene doosjes 1/76 op de markt en deze modelletjes zijn erg goed.

De Sherman in onze dagen.

In talloze legers ter wereld doet de Sherman nog altijd dienst. De bekendste voor ons zijn wel de Israelische uitvoeringen, de ISherman en de Super-Sherman, herbewapend en van nieuwe motoren voorzien hebben zij zich nog steeds geduchte wapens getoond.

Ook in Midden- en Zuid-Amerika doen Shermans nog steeds dienst, zoals vele andere 2e wereldoorlog voertuigen als de halfrupsen, M8 Greyhounds, M3 White Scout cars en Stuart lichte tanks.

In het verre oosten wordt de Sherman ook nog gebruikt, deels als operationele tank, deels ook als trainingstank of als reserve.

Een globale opsomming van de landen, waarvan bekend is, dat deze nu nog Shermans in gebruik hebben, volgt hieronder:

Argentinië	India
Brazilië	Iran
Chili	Israel
Colombia	Japan
Guatemala	Libanon
Mexico	Pakistan
Paraguay	Philippijnen
Peru	Zuid-Korea
	Uganda.

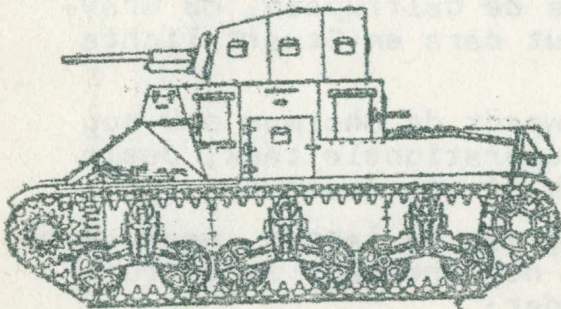
Als enige NAVO-land heeft Portugal nog Shermans en als enige Oost-Europese land Joegoslavië.

Dit laatste land, als ook Argentinië, hebben ook de 17 pdr. Firefly's. Van Egypte is bekend dat zij Sherman rompen en onderstellen (M4 en M4/A1) hebben gebruikt om daarop Franse AMX13 75mm-

14.

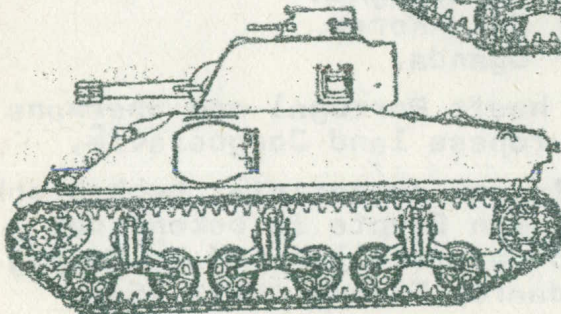
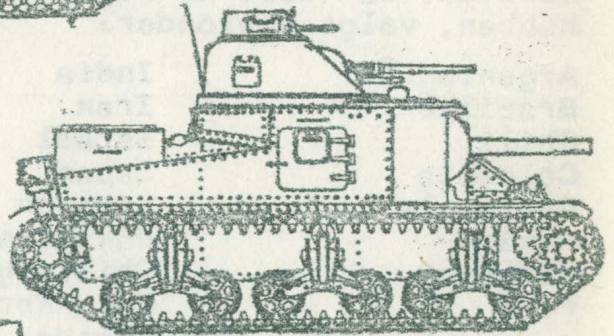
torens te plaatsen. Dergelijke voertuigen zijn ook door de Israëli's buitgemaakt en weer door hen ingezet.

Tenslotte staan er Shermans op talloze oorlogsmonumenten en vele musea hebben er één of meerdere in hun collectie staan.

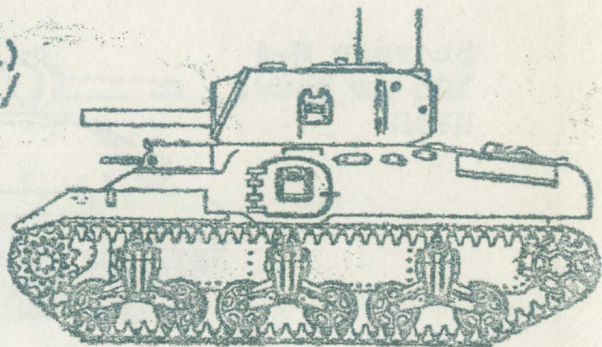
M-2/A-1 Medium Tank.

M-3 Medium Tank
"General Lee"

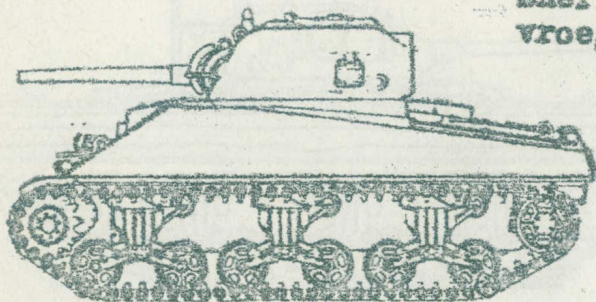

T-6 Medium Tank
(prototype M-4)

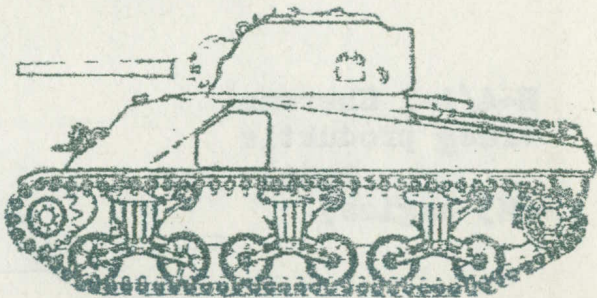
Ran II (Canada)
 (officieus M-4/
 A-5 Sherman)

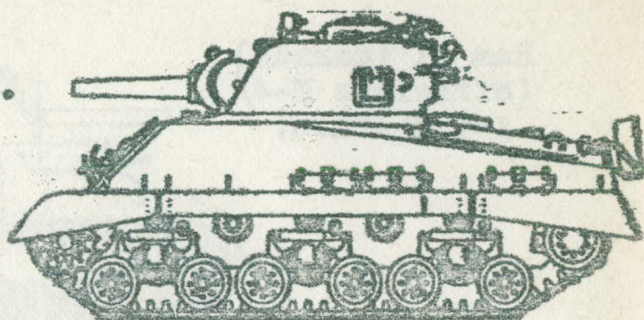
Sherman M-4
 vroeg prod. model

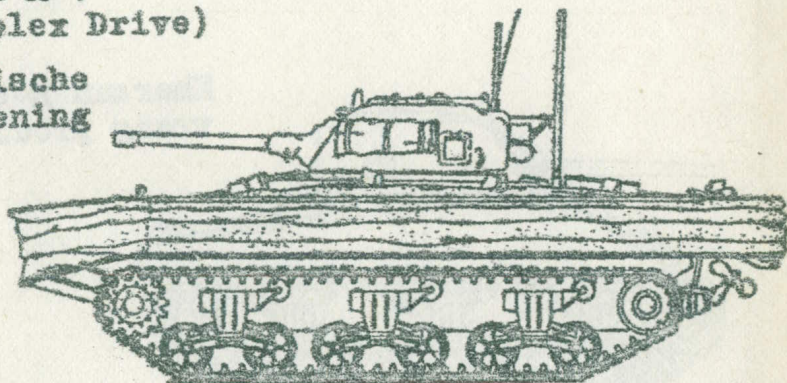
Sherman M-4
 zeer laat prod.
 model (gegoten/
 gelaste romp)

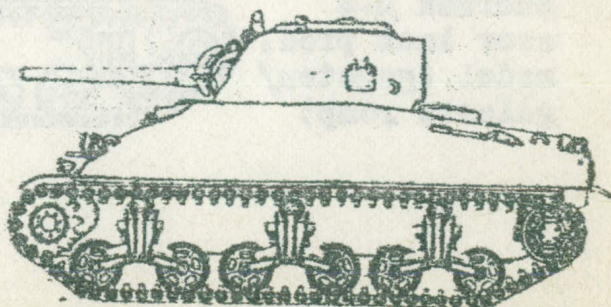
Sherman M-4
105 mm houw.
HVSS

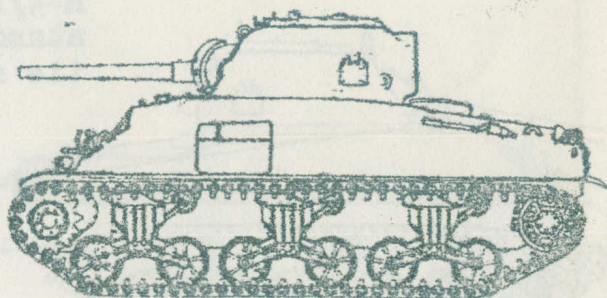
Sherman M-4
DD (=Duplex Drive)
amphibische
voorziening

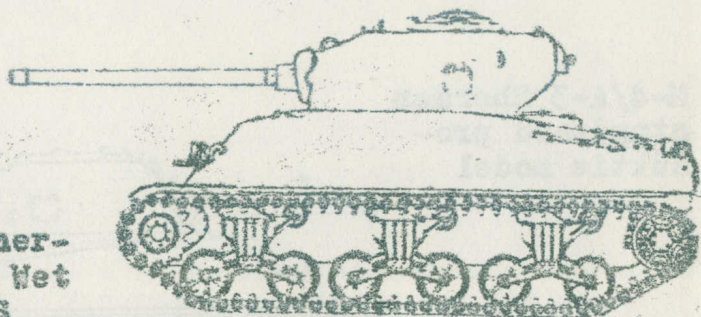
M-4/A-1 Sherman
vroeg productie
model.
(M3 bogies)

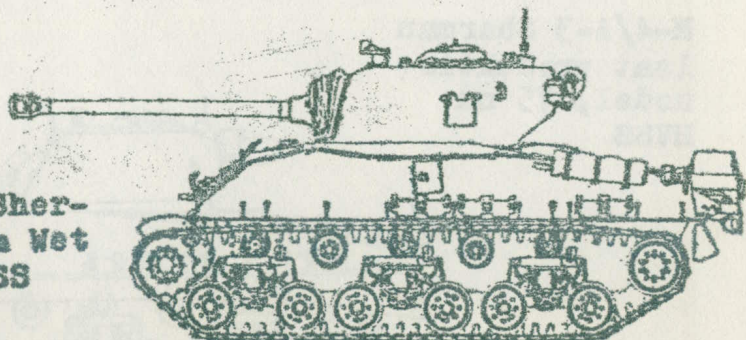
M-4/A-1 Sherman
laat produktie
model

M-4/A-1 Sher-
man, 76mm Wet
VVSS

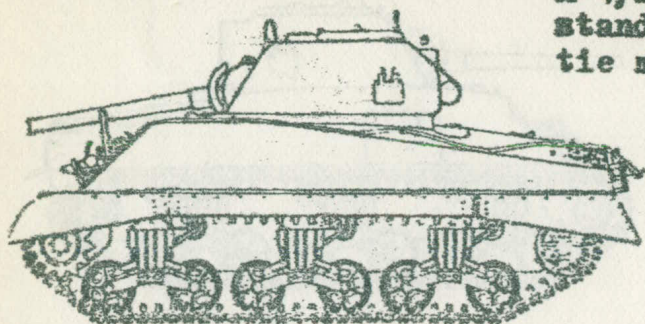

M-4/A-1 Sher-
man, 76mm Wet
HVSS

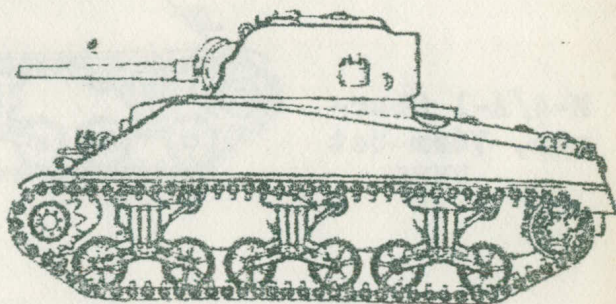

18.

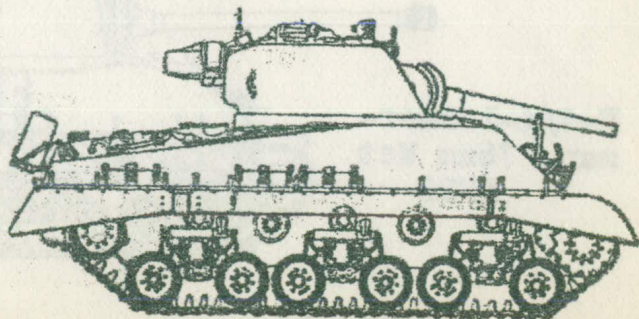
M-4/A-2 Sherman
standaard produk-
tie model

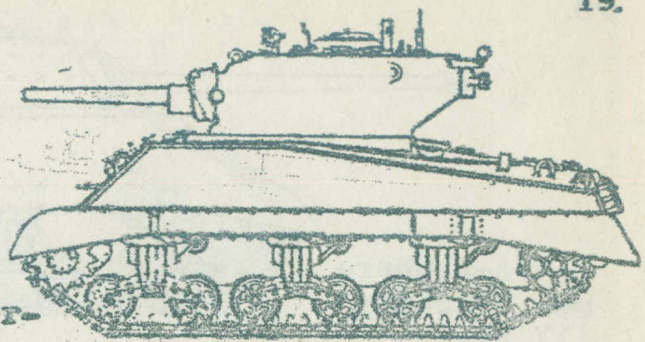

M-4/A-3 Sherman
standaard pro-
duktie model

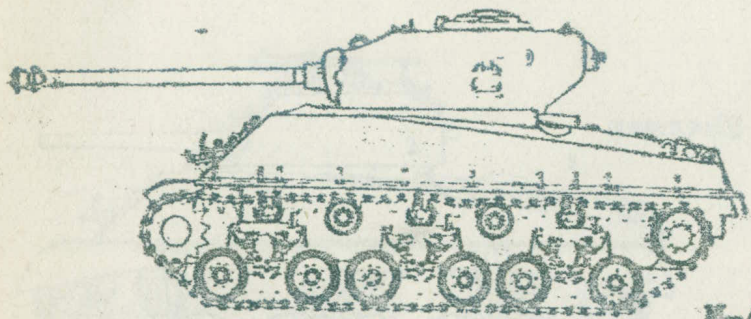

M-4/A-3 Sherman
laat produktie-
model, 75 mm
HVSS

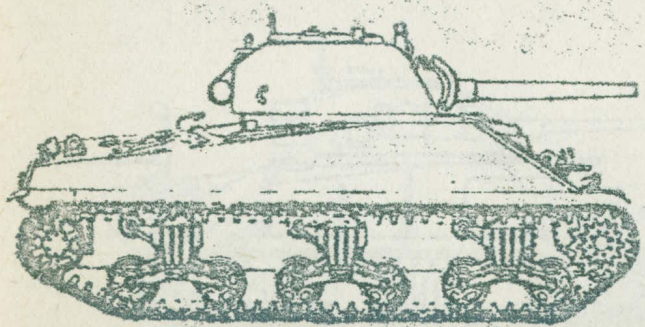

M-4/A-3/E-2 Sher-
man ("Jumbo")

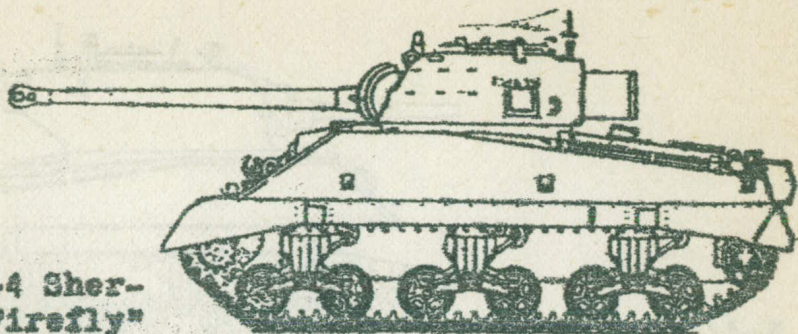

M-4/A-3/E-8
Sherman

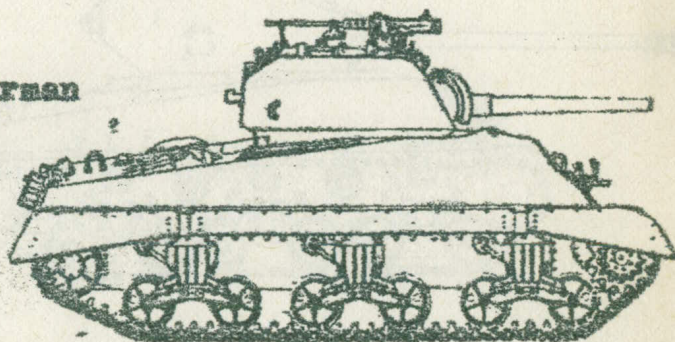

M-4/A-4 Sherman
standaard pro-
duktiemodel

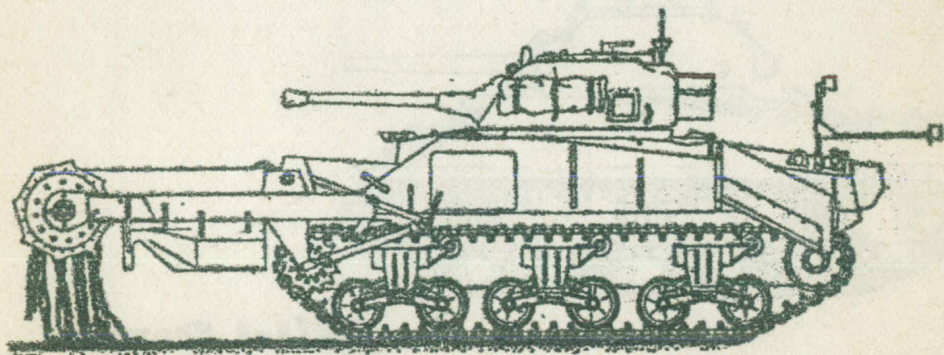
20.

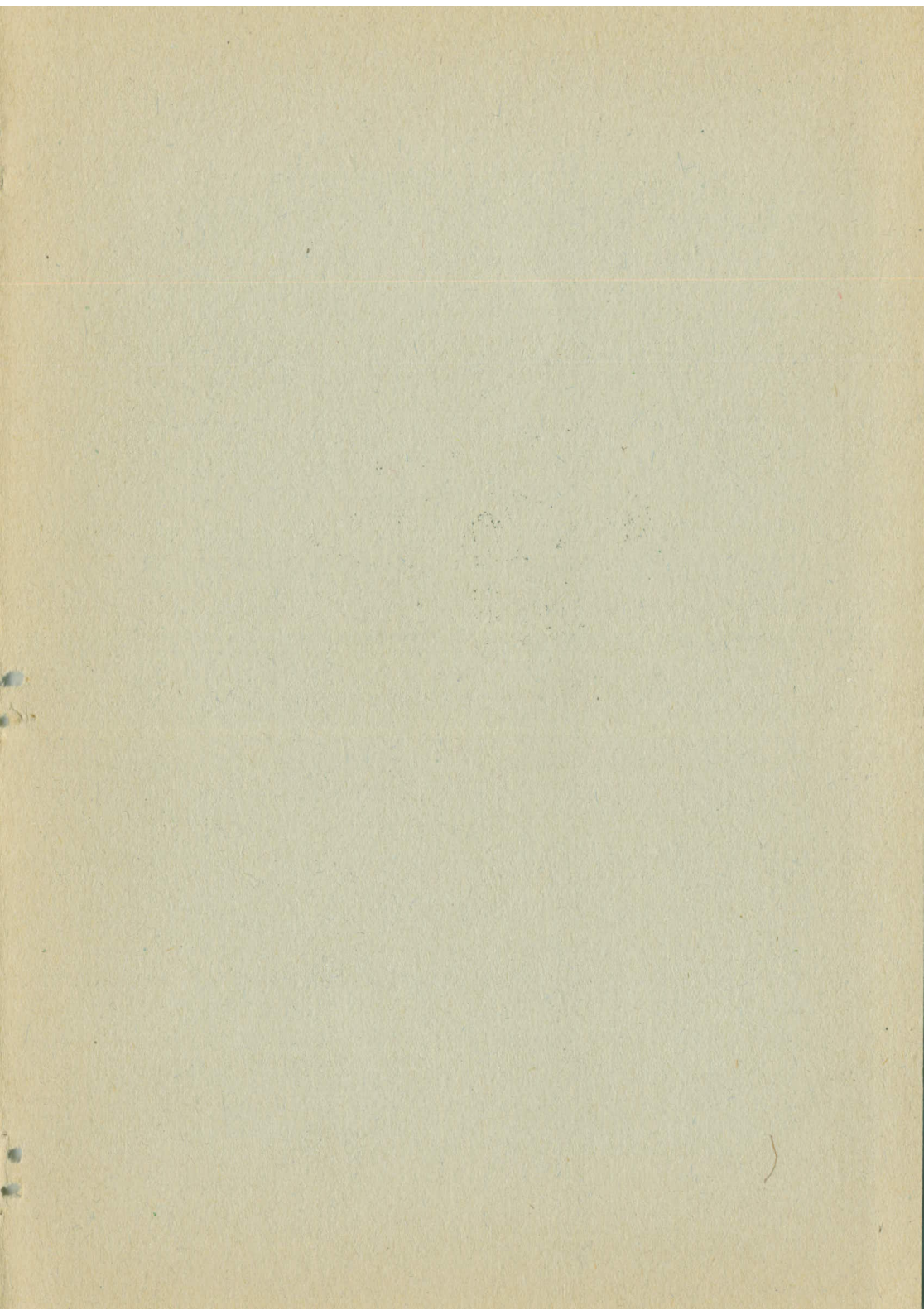
M-4/A-4 Sher-
man "Firefly"
(17 pdr)

M-4/A-6 Sherman

Sherman "Crab" Mark II

TWENOT

voor tankhebbijden
postbus 357
6000 AJ rwaile